

ξαντρος, δ 'Αλεξαντροπολίτης, ἐβουλήθηκε νὰ πάγη 'ς τὰ Γεροσόλυμα νὰ προσκυνήσῃ κ' ἔπιασε τρεῖς τράγους, τρεῖς κηρύφους καὶ πέντε δαμαλίδες (ἐξ ἐπωδ.) Ρόδ. Ἡ ἐπωδ. εἰς παραλλαγ. κ.ά. || Ἀσμ.

Λόδικα χρόνια ἔκαμα στεῖρα κὶ δαμαλίδα,
πάνον 'ς τὰ δικατέσσιφα βῆμα μὲ τὸν μονσχάρι
Μακεδ. (Δαμασκην. κ.ά.) Συνών. δαμαλέλα, δαμαλά
λι 3, δαμαλίνα, μοσχάρα.

δαμαλίδι τό, "Ανδρ. Σέριφ. Τῆν. (Πύργ.) κ.ά. δαμαλίδιν Πόντ. (Νικόπ.) δαμαλίδ' Μακεδ. ("Αγιος Νικόλ. Χαλκιδ. κ.ά.): νεμαλίδι Καππ. (Φάρασ.) νημαλίδι Καππ. (Φάρασ.) ἀναμαλίδι Καππ. (Σινασσ.) ἀναμαλίδ' Καππ. (Ανακ.) ἀναμαλίδ' Καππ. ('Αραβάν. Γούρτον.) ἀλαμαλίδ' Καππ. (Φλογ.) ἀλαμαλί Καππ. ('Αραβάν. Γούρτον. Διλ. Μισθ. Σίλιατ. Φάρασ. Φλογ.) ἀλιμαλίδι Πόντ. ('Αμισ.) δαμαλίν Κύπρ. δαμαλί Εσβ. (Κάρυστ.) Σῦρ. γαμαλίν Κύπρ.

'Εκ τοῦ ούσ. δαμαλίδι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ίδι.
Δαμαλίδι δαμαλίδι 1, ἔνθ' ἀν.: Τὸ βόρ', ὅν ἐν μικρό, λέν το τανοὶ χτσηρογιοῦ, τὸ μικρό λέν το ἀλαμαλί (τὸ βόρι, ὅταν εἶναι μικρό, τὸ λέγουν ταυρὶ τοῦ χτήνους, τῆς ἀγελάδος, τὸ λέγουν δαμαλίδι) Καππ. ('Αραβάν. Γούρτον.) "Υστερα (ἀπὸ τοὺς ἔξι μῆνες) τὸ ἀρσενικὸ λειδηκάμ' το τανοὶ, καὶ τὸ θελυκὸ λειδηκάμ' το ἀλαμαλί Καππ. (Φλογ.) Τὸ θελυκὸ μονσκάρ' λειδηκάμ' το ἀλαμαλίδ' Καππ. (Φλογ.) "Ωρτωσέν το τὸ ἀλαμαλί (τὴν ἐγονιμοποίησε τὴν δαμαλίδα) Καππ. (Μισθ.) || Ἀσμ.

'Ιγὼ τὴν ἀρραβώνιασα μ' ἔναν Βούργαρον τζελέπη,
πόδ' τὰ χίλια πρόβατα, τὰ τρακόσια δαμαλίδια
(τζελέπη = εὐγενῆ, ἄρχοντα) Μακεδ.

δαμαλίζω (I) Κρήτ. (Κατσιδ. Σέλιν.) Μύκ. δαμαλίζον Στερελλ. ('Αχυρ. κ.ά.) γαμαλίζει Ρόδ.

'Εκ τοῦ ούσ. δαμαλίδι.
1) 'Εθίζω νεαρὸν μόσχον εἰς τὸν ζυγὸν συζευγνύων αὐτὸν μετ' ἄλλου ἡσικημένου Κρήτ. (Κατσιδ. Σέλιν.) Μύκ. Ρόδ.: Δὲ δοροῦντε νὰ δαμαλίσουν τὸ βούν 'ς τὸ ἀλέτοι Κατσιδ. Γαμαλίζει τὴν τσονιμά (=ἀτσονμάδα, νεαρὰν ἀγελάδα) Ρόδ. Συνών. δαμαλίζει Α2, καματεένω, μερώνω, στρώνω. 2) Μεταφ., ἀσκῶ τινὰ ἡ ἐπιδίδομαι δίδιος περὶ τὰ ἔρωτικὰ Ρόδ. Στερελλ. ('Αχυρ.): Γαμαλίζει τὰ κοπελάκια (ἐνν. ἡ πορνευομένη γυνὴ) Ρόδ. Τώρα κοντὰ δαμαλίζ' τοὺς πιδίσ', Ν' κόλα! (τώρα τελευταίως τρέχει πίσω ἀπὸ τῆς γυναικες) 'Αχυρ. Νὰ δαμαλίσουν κὶ γάλ τώρα 'ς τὰ γιράματα, οὐρὴ γραίκα; αὐτόθ. Λαμάλ' σανι οῦλ' 'ς αὐτὸ τὸν σπίτι αὐτόθ.

δαμαλίζω (II) λόγ. σύνηθ. δαμαλίζον Μακεδ. (Βλάστ.)
'Εκ τοῦ λογ. ούσ. δαμαλίζει.

'Εμβολιάζω διὰ δαμαλείου ὅλης κατὰ τῆς εὐλογίας ἔνθ' ἀν. Συνών. βατσιναρίζει, βατσινάρω 1, βατσινάριάζει (II) 1, βατσινάριάζει (II) 1, βατσινάρω, ἐμβολίάζει.

δαμαλίνα ἡ, Θάσ. δαμαλίνα 'Απουλ. (Στερνατ.)
Τὸ Βυζαντ. ούσ. δαμαλίνα.

Δαμαλίδι δαμαλίδι 1, τὸ δπ. βλ., ἔνθ' ἀν.: Ἀσμ.
Λόδικα χρόνια ἔκαμα στεῖρα κὶ δαμαλίνα
κι ἀπάν' 'ς τὰ δικατέσσιφα πῆρα μιριό μονσκάρι,
(μιριό = ἥμερον) Θάσ. Ἡ σημ. καὶ Βυζαντ. Βλ. Διγεν. Ακρίτ. στ. 506 (ἔκδ. Trapp., σ. 134) «Καὶ μέσον ὁδοῦ

ἐδιάβαιναν ἀδιάβατον καλάμιον | λεοντάριν εἶδον δυνατὸν τρώγοντα δαμαλίναν».

δαμαλινὸς ἐπίθ. Κεφαλλ.

'Εκ τοῦ ούσ. δαμαλίδι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι νός.
Δαμαλίδη σισος, τὸ δπ. βλ.: Παροιμ. 'Η δαμαλινὴ βονητὰ φρύγεται μὲ τὸ φρεάτι (ὅτι οἱ ἀσήμαντοι λόγοι ἢ πράξεις εὐκόλως λησμονοῦνται). 'Η παροιμ. εἰς παραλλαγ. κ.ά.

δαμάλιση ἡ, Κρήτ. ('Αποκόρ.)

'Εκ τοῦ δαμαλίδι ζω (Ι).
Δαμαλίδη σιμα, τὸ δπ. βλ.

δαμάλισμα τό, ἐνιαχ. γαμάλισμα Ρόδ.

'Εκ τοῦ ρ. δαμαλίδι ζω (Ι).
'Η ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ δαμαλίδι ζω (Ι) 1, τὸ δπ. βλ., ἔνθ' ἀν.: "Οταν πρωτοβάλοντα ἔνα βόδι 'ς τὸ ζυό, τὸ λέγοντα γαμάλισμα Ρόδ.

δαμαλισμὸς δ, λόγ. κοιν.

'Εκ τοῦ δαμαλίδι ζω (ΙΙ).
'Εμβολιασμὸς διὰ δαμαλείου ὅλης κατὰ τῆς εὐλογίας λόγ. κοιν. Συνών. βατσιναρίδη 2, βατσινάρισμα, μπόλι, μπόλια σμα.

δαμαλιστικος ἐπίθ. ἀμάρτ. γαμαλίστικος Ρόδ.

'Εκ τοῦ ούσ. δαμαλίδι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίστικος.

Δαμαλίδη σισος, τὸ δπ. βλ.

δαμαλίτσα ἡ, Βιθυν. (Κουβούκλ.) "Ηπ. (Κουκούλ.) Μακεδ. ('Αναρράχ.) Πελοπον. (Βερεστ.)

'Εκ τοῦ ούσ. δαμαλίδι καὶ τῆς υποκορ. καταλ. -ίτσα.
Δαμαλίδη ακνι 1, τὸ δπ. βλ. ἔνθ' ἀν.: Αὐτὸ τὸν μ' σκάρ' θὰ γένει δαμαλίτσα σπουδαία "Ηπ. (Κουκούλ.)

δαμαλόγλωσσος ἐπίθ. Κύπρ.

'Εκ τῶν ούσ. δαμαλίδι καὶ γλῶσσα.
'Ο δυσκόλως δημιλῶν Συνών. βραδέγλωσσος 2, μισόγλωσσος, τραυλός, ψευδός.

δαμαλοζεύγαρο τό, ἀμάρτ. δαμαλοζεύγαρον Θράκ. (Κασταν.)

'Εκ τῶν ούσ. δαμαλίδι καὶ ζευγάρι.
Ζεῦγος δαμαλιῶν: Ἀσμ.
'Αντὶς ἀρνιὰ σφάζοντα παιδιὰ κι ἀντὶς μαργιές τῆς μάννες κι ἀντὶ δαμαλοζεύγαρα σφάζοντα τῆς λεβεντάδες (μαργιές = οἱ προβατῖνες, οἱ δόποις λόγῳ γήρατος ἐπικυσκονταί γεννοῦν).

δαμαλοθέμι τό, Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ ούσ. δαμαλίδι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -θέμι.
Πλήθος δαμαλιῶν: Elda δαμαλοθέμι 'ναι, πού 'ν' ἐφέτι μέσ' 'ς τὸ χωριό; διακόσια κεφάλια 'ναι.

δαμαλοκράτης δ, Δ. Λουκοπ., Γεωργ., 88 δαμαλοκράτ'ς Στερελλ. (Ξηρόμ.)

'Εκ τοῦ ούσ. δαμαλίδι καὶ κράτης (κρατῶ. Πβ. βοιδοκράτης).

